

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL X SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2024 m. rugpjūčio 6 d. Nr. 4D-2024/2-497

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. gegužės 21 d. gavo X (toliau tekste ir citatose – ir Pareiškėjas) atstovės Y (toliau tekste ir citatose – Atstovė) skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau tekste ir citatose – Savivaldybė) administracijos pareigūnų piktnaudžiavimo ir biurokratizmo, nesuteikiant informacijos, koku teisiniu pagrindu ir tikslu buvo domėtasi Pareiškėjui priklausančiu nekilnojamuoju turtu (toliau – Skundas).

2. Skunde rašoma:

2.1. „Atstovė [...] 2023-07-17 ir 2023-07-19 prašymais (toliau – Prašymai) [...] kreipėsi į Savivaldybės administraciją (toliau – Administracija) dėl informacijos pateikimo apie Atstovės atstovaujamo (2023-07-04 įgaliojimas) [...] Pareiškėjo [...] duomenų tvarkymą Nekilnojamojo turto registre. Prašymais buvo prašoma nurodyti koku teisiniu pagrindu Administracija domėjosi apie Pareiškėjui nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turtą, esantį Vilniaus rajone“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Administracija 2023-08-07 pateikė atsakymą Nr. A51-129410/23(3.3.2.26E-AD22) (toliau – Atsakymas) [...]. Atsakyme Administracijos duomenų apsaugos skyriaus vyr. specialistė J. M. nurodė, kad neva vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 42 str. 3 d. 6 p., t. y. Savivaldybėms funkcijoms atlikti. Atsakyme be kita ko Administracija nurodė, kad Registro centro užfiksuotas duomenų tvarkymas Nekilnojamojo turto registre buvo susijęs su statinio bendrasavininko duomenų peržiūra. Tačiau pateiktas Administracijos Atsakymas neatitinka aiškumo, išsamumo ir argumentavimo reikalavimų. Pateiktas Atsakymas yra deklaratyvaus pobūdžio – cituojama teisės nuostata, tačiau nesusiejama esamą aplinkybę, kuri buvo nurodyta Prašymuose. Todėl vertintina, kad Administracijos Atsakymas yra formalus ir atsainus.“

2.3. „[...] 2023-08-17 Atstovė pakartotinai kreipėsi su prašymu [...] raštu nurodyti kokioms funkcijoms atlikti Savivaldybė domėjosi apie turtą esantį Vilniaus rajono savivaldybėje. Taip pat buvo prašoma nurodyti dėl kurio bendrasavininko buvo atlikta duomenų peržiūra.“

2.4. „2023-08 Administracijos duomenų apsaugos skyriaus vyr. specialistė [...] pateikė atsakymą [...], kuriuo informavo, kad tvarkė ne [...] Pareiškėjo duomenis, o šio nekilnojamojo turto objekto bendrasavininko duomenis. Taip pat informavo, kad atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą nekilnojamojo turto registre tvarkymu (bendrasavininko vardas, pavardė, jo duomenų tvarkymo tikslas bei teisinis pagrindas) yra laikoma duomenys apie trečiuosius asmenis).“

2.5. „Atsižvelgiant į 2023-08 gautą atsakymą ir tai, kad nekilnojamojo turto objekto bendrasavininkai yra trys, t. y. Pareiškėjas, X [*Seimo kontrolierei duomenys žinomi*] (gim. 1978[...]) ir Y [*Seimo kontrolierei duomenys žinomi*] (gim. 1942[...]) [...], 2024-01-23 Y (gim. 1942[...]) kreipėsi į Administraciją su prašymu [...] paaiškinti ir nurodyti koku teisiniu pagrindu Administracija domėjosi apie Y (gim. 1942[...]) nuosavybės teise priklausantį turtą, esantį adresu [...]. Taip pat prašyme Y (gim. 1942[...]) nurodė, kad jai yra žinomas Administracijos atsakymas pateiktas bendrasavininkui X. 2024-02-05 Administracijos duomenų apsaugos pareigūnė (Skyriaus

vedėja) [...] pateikė analogišką atsakymą [...], t. y. kad duomenys buvo tvarkomi kito bendrasavininko.“

2.5. „[...] bendrasavininkė X (gim. 1978[...]) 2024 m. kovo 6 d. kreipėsi į Administraciją su prašymu pateikti informaciją koku teisiniu pagrindu Administracija domėjosi apie X (gim. 1978[...]) nuosavybės teise priklausantį turtą, esantį [...]. [...] 2024-05-10 Administraciją pateikė analogišką atsakymą kaip ir kitiems bendrasavininkams, t. y. 2023-02-07 Nekilnojamojo turto registre tvarkė ne X (gim. 1978[...]), o nekilnojamojo turto adresu [...] bendrasavininko duomenis [...].“

2.6. „Šiuo atveju kyla pagrįstas klausimas apie kokį dar bendrasavininką rinko informaciją Administracija, kai turto esančio [...], yra trys bendrasavininkai, t. y. Pareiškėjas, X (gim. 1978[...]) ir Y (gim. 1942[...])? Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Administracija nebuvo suinteresuota pateikti tinkamą atsakymą tiek Pareiškėjui, tiek X (gim. 1978[...]) ir Y (gim. 1942[...]). Dėl nežinomų priežasčių Administracija vengė atsakyti į paprastus klausimus, kokioms funkcijoms atlikti Savivaldybė domėjosi apie turtą esantį Vilniaus rajono savivaldybėje ir dėl kurio bendrasavininko buvo atlikta duomenų peržiūra? [...]. Šiuo atveju Administracija tokiais atsainiais veiksmais pažeidė [...] Pareiškėjo, X (gim. 1978[...]) ir Y (gim. 1942[...]) teisę gauti informaciją, t. y. ar renkant [...] informaciją nebuvo pažeisti teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir registro duomenų apsaugą reikalavimai bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas. Šiuo atveju yra pagrindas teigti, kad Administracija pažeidė Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 6 str., nes pateikti atsakymai neatitinka įstatyme nustatytų principų [...].“

3. Skunde Seimo kontrolierės prašoma „ištirti, ar“:

3.1. „renkant apie Pareiškėją ir bendrasavininkų X (gim. 1978[...]) bei Y (gim. 1942[...]) informaciją nebuvo pažeisti teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir registro duomenų apsaugą reikalavimai bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas“;

3.2. „tokiais savo atsainiais atsakymais Administracija nepažeidė Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 6 str.“

Taip pat Seimo kontrolierės prašoma „įpareigoti Administraciją pateikti tinkamą atsakymą vienam iš bendrasavininkų, t. y. Pareiškėjui arba X (gim. 1978[...]), arba Y (gim. 1942[...]) nurodant kokioms funkcijoms atlikti Administracija domėjosi apie turtą esantį Vilniaus rajono savivaldybėje [...] ir dėl kurio bendrasavininko buvo atlikta duomenų peržiūra.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Atstovė su Skundu pateikė šiuos dokumentus, kuriuose nurodyta toliau pateikiama informacija:

4.1. Valstybės įmonės Registro centro duomenimis, Savivaldybės administracija 2023 m. vasario 7 d. domėjosi nekilnojamojo turto registru: „Registro Nr: <...>“, „Registro tipas: Statiniai“, „Registro adresas: Vilniaus r. sav., [...] 21“.

4.2. Atstovės 2023 m. rugpjūčio 17 d. kreipėsi „Dėl informacijos pateikimo“ (pažymos 2.3 papunktis), be kita ko, nurodyta:

„Aš [...] 2023-07-17 ir 2023-07-19 prašymais [...] kreipiausi į Savivaldybės administraciją [...] dėl informacijos pateikimo apie mano atstovaujamo [...] X [...] duomenų tvarkymą Nekilnojamojo turto registre. Prašymais buvo prašoma nurodyti koku teisiniu pagrindu Administracija domėjosi apie X nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turtą, esantį Vilniaus rajone. Administracija 2023-08-07 pateikė atsakymą Nr. A51-129410/23(3.3.2.26E-AD22) (toliau – Atsakymas). [...]. Tačiau pateiktas Administracijos Atsakymas neatitinka aiškumo, išsamumo ir argumentavimo reikalavimų. Pateiktas Atsakymas yra deklaratyvaus pobūdžio – cituojama teisės nuostata, tačiau nesusiejama esamą aplinkybę, kuri buvo nurodyta Prašymuose. Todėl vertintina,

kad Administracijos Atsakymas yra formalus ir atsainus. [...] 2023-08-07 pakartotinai kreipiausi su prašymu raštu nurodyti kokioms funkcijoms atlikti Savivaldybė domėjosi apie turtą esantį Vilniaus rajono savivaldybėje. Taip pat buvo prašoma nurodyti dėl kurio bendrasavininko buvo atlikta duomenų peržiūra. [...].“

4.3. Savivaldybės administracijos 2023 m. rugpjūčio mėn. (tiksliai data Skunde nurodyta) rašte „Dėl Jūsų 2023-08-08, 2023-08-14 ir 2023-08-17 prašymų“, be kita ko, nurodyta:

„Savivaldybės administracija (toliau – Administracija) išnagrinėjo Jūsų raštus (2023-08-08 reg. Nr. A50-29830/23, 2023-08-08 reg. Nr. A50-29832/23, 2023-08-14 reg. Nr. A50-30499/23 ir 2023-08-17 reg. Nr. A50-31042/23).

Informuojame, kad, remiantis VI „Registrų centro“ [...] duomenimis, nekilnojamojo turto objektas, kurio unikalus Nr. <...>, adresas: Vilniaus r. sav., [...] 21, turi ne vieną savininką. Pakartotinai paaiškiname, kad VI „Registrų centro“ 2023 m. liepos 2 d. išrašė „Asmenys, kurie domėjosi nekilnojamojo turto registru“ 2023-02-07 8.45 val. Administracija tvarkė ne Jūsų atstovaujamojo asmens (įgaliotojo) X, o šio nekilnojamojo turto objekto bendrasavininko duomenis. Informacija, susijusi su bendrasavininko duomenų Nekilnojamojo turto registre tvarkymu (bendrasavininko vardas, pavardė, jo duomenų tvarkymo tikslas bei teisinis pagrindas), yra laikoma duomenimis apie trečiuosius asmenis. Pažymėtina, kad duomenys apie trečiuosius asmenis gali būti teikiami, kai Administracijai yra pateiktas prašymas, kuris atitinka Administracijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. 30-2504/21 patvirtintų Asmens duomenų tvarkymo taisyklių 72 punkto reikalavimus (prašyme nurodytas duomenų gavimo konkretus ir aiškiai apibrėžtas tikslas, duomenų gavimo ir teikimo teisinis pagrindas, konkreti prašomų duomenų apimtis). Nesant nustatyta tvarka pateikto prašymo, asmens duomenys apie trečiuosius asmenis (šiuo atveju – bendrasavininką ir jo duomenų tvarkymo tikslą bei teisinį pagrindą) negali būti atskleisti. [...].“

4.4. Savivaldybės administracijos 2024 m. vasario 5 d. rašte Nr. A51-19051/24(3.3.2.26E-DAS), adresuotame Y (gim. 1942 [...]), be kita ko, nurodyta (pažymos 2.5 papunktis):

„Informuojame, kad Administracija 2023-02-07 Nekilnojamojo turto registre tvarkė ne Jūsų, o nekilnojamojo turto adresu [...] 21, [...], Vilniaus rajonas (reg. Nr. <...>) (toliau – nekilnojamas turtas), bendrasavininko duomenis.

Pažymime, kad norint gauti informaciją, kas yra nekilnojamo turto bendrasavininkai, Jūs turite teisę kreiptis į valstybės įmonę Registrų centrą.“

4.5. Savivaldybės administracijos 2024 m. gegužės 10 d. rašte Nr. A51-69399/24(3.3.2.26E-DAS), adresuotame X (gim. 1978 m.), be kita ko, nurodyta (pažymos 2.5 papunktis):

„Savivaldybės administracija (toliau – Administracija) išnagrinėjo Jūsų 2024-03-07 prašymą „Dėl informacijos pateikimo“ (reg. Nr. A50-9740/24) ir 2024-05-07 prašymą „Dėl informacijos pateikimo“ (reg. Nr. A50-2836/24) (toliau – Prašymai).

Informuojame, kad Administracija 2023-02-07 Nekilnojamojo turto registre tvarkė ne Jūsų, o nekilnojamojo turto adresu [...] 21, [...], Vilniaus rajonas (reg. Nr. <...>) (toliau – nekilnojamas turtas), bendrasavininko duomenis. Pažymime, kad valstybės įmonės Registrų centro pateiktais duomenimis, nekilnojamas turtas turi daugiau bendrasavininkų, negu Jūs nurodote Prašymuose.“

5. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėjo Atstovė 2024 m. gegužės 28 d. Seimo kontrolierės raštu Nr. 4D-2024/2-497/3D-1053 buvo, be kita ko, informuota:

5.1. „[...] Skunde prašoma atlikti tyrimą dėl X bei Y (gim. 1942 m.) ir X (gim. 1978 m.) galimo teisių pažeidimo, tačiau prie Skundo pridėtas Jūsų įgaliojimas atstovauti tik X. Nei Y (gim. 1942 m.), nei X (gim. 1978 m.) į Seimo kontrolierę dėl Skunde nurodytų aplinkybių pačios ar per įgaliotą atstovą nesikreipė. Tad Skunde nurodytos aplinkybės bus tiriamos tik dėl X galimo teisių pažeidimo viešojo administravimo srityje“;

5.2. „Seimo kontrolierė priėmė sprendimą atsisakyti nagrinėti Jūsų Skundo dalį, susijusią su galimai padarytais pažeidimais tvarkant X asmens duomenis“;

5.3. „Savivaldybės administracijos veiklą, tvarkant asmens duomenis, X (arba Jūs) turi teisę skųsti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Ši informacija Jums jau buvo nurodyta Seimo

kontrolieriaus 2024 m. sausio 26 d. pažymyje Nr. 4D-2024/2-47 ir Seimo kontrolieriaus 2024 m. kovo 5 d. pažymyje Nr. 4D-2024/2-189“.

6. Nekilnojamojo turto registro 2024 m. gegužės 27 d. duomenimis, nekilnojamojo turto registre įregistruotas turtas, kurio registro Nr. <...>, esantis adresu Vilniaus r. sav., [...] 21, turi šešis nekilnojamuosius daiktus (gyvenamasis namas (trijų ir daugiau butų – daugiabutis pastatas), vištidė, ūkio pastatas ir trys ūkiniai pastatai). Taip pat šiame registre nurodyta, kad yra Savivaldybės administracijos Riešės seniūnijos 2005 m. rugsėjo 27 d. pažyma Nr. 23A- 637 (5.7.) dėl pastatų priklausomybės – „statiniai stovi dviejuose žemės sklypuose, kadastro Nr. <...> ir kadastro Nr. <...>“.

X ir X (gim. 1978 m.) yra tik vištidės (unikalus daikto Nr. <...>, nurodytas adresas Vilniaus r. sav., [...] 19) ir ūkio pastato (unikalus daikto Nr. <...>, nurodytas adresas Vilniaus r. sav., [...] 19, priklauso 1/3 pastato) savininkai (bendroji jungtinė sutuoktinių nuosavybė).

Likę trys ūkiniai pastatai nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims (Seimo kontrolieriui asmenys žinomi).

7. Siekdama išsiaiškinti pirmiau aprašytas aplinkybes, Seimo kontrolierė raštu kreipėsi į Savivaldybę, prašydama pateikti informaciją ir ją pagrindžiančius dokumentus, reikalingus tyrimui atlikti.

Savivaldybės administracijos 2024 m. liepos 15 d. rašte Nr. A51-104381/24(3.3.2.29E-PAS) Seimo kontrolieriui nurodyta ši informacija, patvirtinta atitinkamais dokumentais:

7.1. Atsakydama į klausimą „*dėl kokių priežasčių ir kokių teisiniu pagrindu vadovaudamasi Savivaldybės administracija 2023 m. vasario 7 d. domėjosi nekilnojamoju turtu, esančiu Vilniaus r. sav., [...] 21 (Registro Nr.: <...>); nurodyti, dėl kurio konkrečiai bendraturčio buvo atlikta duomenų peržiūra*“ Savivaldybės administracija nurodė ir priežastis, ir teisinį pagrindą. Seimo kontrolieriui reikalinga informacija yra žinoma, tačiau dėl trečiųjų asmenų asmens duomenų apsaugos, šioje pažymyje ji nėra atskleidžiama.

Savivaldybės administracija taip pat informavo: „dėl 2023-02-07 Nekilnojamojo turto tikrinimo į Savivaldybės administraciją kreipėsi X, atstovaujamas Atstovės, X (gim. 1978 m.) ir Y (gim. 1942 m.) (toliau – Pareiškėjai) ir visiems jiems buvo pagrįstai atsakyta, kad buvo tvarkomi ne jų asmens duomenys apie Nekilnojamąjį turtą. Taip pat buvo paaiškinta, kokia tvarka galima kreiptis į Administraciją dėl trečiųjų asmenų (Nekilnojamojo turto bendrasavininko) asmens duomenų atskleidimo. Vertinant tai, jog visi Pareiškėjai kėlė klausimą kodėl buvo domėtasi Nekilnojamoju turtu – objektu Nr. <...>, galimai Pareiškėjai nežino, kad yra Nekilnojamojo turto bendrasavininkas [...]. Atsakymuose Pareiškėjams buvo pateikiama informacija, jog VĮ Registrų centro duomenimis Nekilnojamas turtas turi daugiau bendrasavininkų, negu nurodoma Pareiškėjų prašymuose, taip pat informuojama apie teisę kreiptis į VĮ Registrų centrą ir gauti aktualią oficialią informaciją apie visus Nekilnojamojo turto bendrasavininkus.“

7.2. Į klausimą „*dėl kokių priežasčių ir kokių teisiniu pagrindu (nurodyti teisės akto nuostatą) informacija apie atliktą duomenų peržiūrą nebuvo suteikta: Atstovei, X (gim. 1978 m.), Y (gim. 1942 m.)*“, atsakyta:

„Informacija Pareiškėjams apie tai, kokių tikslu buvo tvarkomi asmens duomenys apie Nekilnojamąjį turtą nebuvo suteikta, nes buvo tvarkomi ne jų, o trečiojo asmens duomenys. Pareiškėjams atskleisti informaciją apie tai, kokie duomenys ir kokių tikslu bei teisiniu pagrindu buvo tvarkomi, Administracija neturėjo teisinio pagrindo. Administracijos 2023-09-04 atsakyme Nr. A51-140797/23(3.3.2.26E-AD22) paaiškinta, kad duomenys apie trečiuosius asmenis gali būti teikiami, kai Administracijai yra pateiktas prašymas, kuris atitinka Administracijos direktoriaus 2021-09-16 įsakymu Nr. 30-2504/21 patvirtintų Asmens duomenų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 72 punkto reikalavimus (prašyme nurodytas duomenų gavimo konkretus ir aiškiai apibrėžtas tikslas, duomenų gavimo ir teikimo teisinis pagrindas, konkreti prašomų duomenų apimtis). Taigi, nesant nustatyta tvarka pateikto prašymo, asmens duomenys apie trečiuosius

asmenis (šiuo atveju – Nekilnojamojo turto bendrasavininką [...]) ir jo duomenų tvarkymo tikslą bei teisinį pagrindą) negali būti atskleisti.“

7.3. Į klausimą „koku teisiniu pagrindu vadovaudamasi [...] Savivaldybės administracija teigia, kad „informacija, susijusi su bendrasavininko duomenų Nekilnojamojo turto registre tvarkymu (bendrasavininko vardas, pavardė, jo duomenų tvarkymo tikslas bei teisinis pagrindas), yra laikoma duomenimis apie trečiuosius asmenis“; „ar bendraturtis turi teisę gauti informaciją apie kitą bendraturtį, ar tokios teisės neturi“; „koks teisės aktas (konkretni nuostatai) tai leidžia arba draudžia“, atsakyta:

„Vadovaujantis 2016-04-27 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (toliau – BDAR) 4 straipsnio 1 punktu asmens duomenimis laikoma bet kokia informacija, iš kurios tiesiogiai arba netiesiogiai galima identifikuoti fizinį asmenį. Atsižvelgiant į tai, fizinio asmens vardas, pavardė yra laikomi fizinio asmens duomenimis, iš kurių galima tiesiogiai jį identifikuoti. Svarbu paminėti, kad vadovaujantis BDAR 4 straipsnio 10 punktu, trečiąja šalimi (trečiuoju asmeniu), be kita ko, yra laikomas fizinis asmuo, kuris nėra duomenų subjektu, duomenų valdytoju, duomenų tvarkytoju, arba asmeniu, kuriam tiesioginiu duomenų valdytojo ar duomenų tvarkytojo įgaliojimu leidžiama tvarkyti asmens duomenis. Atsižvelgiant į tai, laikytina, kad Pareiškėjų prašymai atskleisti Nekilnojamojo turto savininko tapatybę (vardą ir pavardę bei tikslą, kuriuo buvo tvarkyti jo asmens duomenys Nekilnojamojo turto registre) yra laikomas asmens duomenų apie trečiąjį asmenį atskleidimu ir jam taikomi visi iš BDAR kylantys reikalavimai.

Pasisakydami, kodėl Administracija neturėjo pagrindo atskleisti asmens duomenų apie Nekilnojamojo turto bendrasavininką, pažymime, jog BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad duomenų tvarkymas (šiuo atveju duomenų atskleidimas tretiesiems asmenims) yra teisėtas tik esant bent vienam iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisinių pagrindų, o esant specialios kategorijos asmens duomenų tvarkymui (atskleidimui tretiesiems asmenims) – tik BDAR 9 straipsnio 2 dalyje nustatytoms sąlygoms. Nesant teisinio duomenų tvarkymo pagrindo, asmens duomenys apie trečiuosius asmenis negali būti atskleisti.

Įvertinus tai, kad Administracija tvarkė [...] asmens duomenis (trečiojo asmens) bei tai, kad [...] buvo tvarkomi [...] (jautrūs asmens duomenys), [...], Administracija neturėjo teisinio pagrindo tokių duomenų atskleisti Pareiškėjams. Nei vienas iš Pareiškėjų neteikė prašymo, atitinkančio teisės aktų (BDAR ir kt.) reikalavimus, todėl duomenys apie Nekilnojamojo turto bendrasavininką, kurie buvo tvarkomi 2023-02-07, nesant duomenų tvarkymo tikslo bei teisinio pagrindo, negalėjo būti atskleisti.

Pasisakydami, kas turi teisę teikti asmens duomenis apie Nekilnojamojo turto registro objektus, įskaitant asmens duomenis, nurodome, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 6 punktu visi aktualūs Nekilnojamojo turto registro duomenys ir šio registro informacija apie asmeniui priklausančius Nekilnojamojo turto registro objektus (visą nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus), įregistruotus jame, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenys teikiami savivaldybėms – savivaldybių funkcijoms atlikti. Tarp VĮ Registrų centro ir Administracijos sudaryta duomenų teikimo sutartis, kurios pagrindu Administracija gauna VĮ Registrų centro duomenis tik jai teisės aktais nustatytoms funkcijoms vykdyti. Administracija neteikia duomenų iš Nekilnojamojo turto registro pagal trečiųjų asmenų (šiuo atveju – Pareiškėjų) prašymus. Tokia funkcija nustatyta VĮ Registrų centrui, kuris vadovaujantis Nekilnojamojo turto registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-04-23 nutarimu Nr. 379 „Dėl Nekilnojamojo turto registro nuostatų patvirtinimo“ 8 punktu yra Nekilnojamojo turto registro tvarkytoju. Nekilnojamojo turto bendrasavininkai turi patys kreiptis į VĮ Registrų centrą dėl informacijos apie Nekilnojamojo turto savininkus pateikimo.“

8. Siekdama išsiaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes, Seimo kontrolierė raštu kreipėsi ir į Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją (toliau – VDAI), prašydama pateikti informaciją ir ją pagrindžiančius dokumentus, reikalingus tyrimui atlikti.

VDAI 2024 m. liepos 15 d. rašte Nr. 2R-3857(3.8Mr) Seimo kontrolierei nurodyta ši informacija, patvirtinta atitinkamais dokumentais:

8.1. Į prašymą pagal kompetenciją pateikti savo nuomonę, *ar teisi Savivaldybės administracija teigdama, kad „informacija, susijusi su bendrasavininko duomenų Nekilnojamojo turto registre tvarkymu (bendrasavininko vardas, pavardė, jo duomenų tvarkymo tikslas bei teisinis pagrindas), yra laikoma duomenimis apie trečiuosius asmenis“; motyvuotai [...] paaiškinti, ar bendraturtis turi teisę gauti informaciją apie kitą bendraturtį, ar tokios teisės neturi; nurodyti, koks teisės aktas (konkreti nuostata) tai leidžia arba draudžia“*, atsakyta:

„Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – Reglamentas) 4 straipsnio 1 punktą nurodo, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybę nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

[...]. Taigi, pagal Reglamento 4 straipsnio 1 punktą, informacijos visuma apie asmenį, iš kurios galima nustatyti jo tapatybę, yra asmens duomenys, t. y. šio atsakymo tikslais, informacija apie trečiąjį asmenį.

Pažymėtina, kad Reglamentas nedraudžia teikti asmens duomenų, tačiau nustato bendrąsias asmens duomenų tvarkymo (įskaitant teikimo) taisykles, t. y. asmens duomenys gali būti tvarkomi (teikiami) tik laikantis su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, įtvirtintų Reglamento 5 straipsnyje, ir kai toks asmens duomenų tvarkymas gali būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, numatyta Reglamento 6 ir, kai taikoma, 9 straipsnyje, priklausomai nuo tvarkomų asmens duomenų kategorijos. Tuo atveju, jei nėra nė vienos iš Reglamente nurodytos teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygos ir teisėto asmens duomenų tvarkymo tikslo, asmens duomenys negali būti tvarkomi (šiuo atveju, teikiami).

Vertinant asmens duomenų teikimo kitam asmeniui (trečiajai šaliai) teisėtumą, svarbu akcentuoti Reglamento 5 straipsnio 1 dalies b, c ir f punktuose įtvirtintus: tikslo apribojimo, duomenų kiekio mažinimo ir konfidencialumo, principus. Tai reiškia, kad duomenų valdytojas (šiuo atveju – Savivaldybė) gali perduoti (teikti) asmens duomenis kitam asmeniui tik esant visoms šioms sąlygoms: pirma, asmens duomenys teikiami teisėtu tikslu ir esant bent vienai teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygai, antra, duomenų teikėjas (prašymą pateikti asmens duomenis gavęs subjektas) turi teisę asmens duomenis teikti, o prašymą pateikęs subjektas turi teisę juos gauti ir tvarkyti tuo tikslu; trečia, yra aiškiai apibrėžta prašomų asmens duomenų apimtis, kuri yra proporcinga ir būtina konkrečiam tikslui pasiekti. Pažymėtina, kad asmens duomenų teikimo teisėtumą vertina pats duomenų valdytojas (šiuo atveju – Savivaldybė), atsižvelgdamas į tai, ar asmens duomenų teikimas (atskleidimas) atitiktų nurodytus kriterijus. Tuo atveju, jei prašymą gavęs duomenų valdytojas, įvertinęs minėtus kriterijus, priima sprendimą asmens duomenų neteikti, jis turėtų aiškiai argumentuoti, dėl kokių konkrečių priežasčių priimtas toks sprendimas. Manytina, kad duomenų valdytojas neturėtų riboti kitais teisės aktais suteikiamų teisių, remdamiesi asmens duomenų apsauga, bet turėtų veikti taip, kad būtų užtikrinami visų teisės aktų keliami reikalavimai.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad prašymą pateikti informaciją apie konkretų asmenį gavusio duomenų valdytojo pareiga nepanaikina asmens duomenų prašančio asmens pareigos pagrįsti savo prašymą. Tai reiškia, kad prašyme turi būti aiškiai nurodyta, kokiais tikslais, koku teisiniu pagrindu remiantis ir kokios apimties yra prašoma pateikti informaciją (šiuo atveju – kito bendraturtčio asmens duomenis). Vadinas, teisė gauti kito duomenų subjekto (žmogaus) asmens duomenis priklauso nuo konkretaus konteksto, kuriame toks prašymas pateiktas. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 10 straipsnio 4 dalies 1 punkte numatyta, kad „visi aktualūs [Nekilnojamojo turto] Registro duomenys ir Registro informacija apie asmeniui

priklausančius Registro objektus (visą nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus), įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenys teikiami tik: 1) nekilnojamojo daikto savininkams [...]“. Tai reiškia, kad nekilnojamojo turto savininkas (šiuo atveju – bendrasavininkis), kreipdamasis į Nekilnojamojo turto registro (toliau – NTR) tvarkytoją (valstybės įmonę „Registrų centras“) galėtų gauti informaciją apie kitus to paties nekilnojamojo turto bendrasavininkius. Kita vertus, vien tas faktas, kad žmogus yra bendraturtis, nereiškia, kad bendraturtis gali gauti informaciją apie kitą bendraturtį kreipdamasis į kitas institucijas. Tokie prašymai galėtų būti tenkinami tik tuo atveju, jei jie atitiktų aukščiau aptartus asmens duomenų teikimo kriterijus.

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. Nr. 30-157/24 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Vilniaus miesto savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 75 punkte nurodoma, kad „duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik tada, kai duomenų gavėjas teiktame prašyme nurodo aplinkybes, pagrindžiančias, kad duomenų tvarkymas (teikimas) atitinka BDAR 5 straipsnyje įtvirtintus principus ir yra pagrįstas bent viena BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisėto duomenų tvarkymo sąlyga“. Prašyme privaloma nurodyti duomenų gavimo konkretų ir aiškiai apibrėžtą tikslą, duomenų tvarkymo (gavimo) teisinį pagrindą, konkrečią prašomų duomenų apimtį. Taisyklių 75.5 papunktis nustato, kad „kai įgyvendinant Taisyklių 75.2 ir 75.3 papunkčių sąlygas nurodoma, kad duomenis pateikti prašoma vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais, prašyme turi būti išsamiai pagrįsta, kodėl šių asmenų interesai yra viršesni už duomenų subjekto teises ir laisves arba kodėl toks duomenų tvarkymas yra būtinas viešajam interesui ir valdžios funkcijoms įgyvendinti“.

Taigi [...] duomenys apie kitą bendraturtį (vardas, pavardė ir kt.) galėtų būti atskleidžiami tik tuo atveju, jei prašyme yra pateikti visi reikalingi elementai, paminėti aukščiau. Atkreiptinas dėmesys, kad iš Prašymo 2.1–2.6 pastraipose [*šiuo atveju, pažymos 2.1-2.6 papunkčiuose*] pateiktos informacijos nematyti, kad Savivaldybei tokia informacija būtų pateikta.“

8.2. „Duomenų subjektams (žmonėms, kurių asmens duomenys yra tvarkomi) Reglamentas suteikia tam tikras teises. Duomenų subjekto teisės ir pagrindiniai jų įgyvendinimui taikomi reikalavimai yra įtvirtinti Reglamento III skyriuje. Reglamento 15 straipsnyje įtvirtinta, kad duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo (šiuo atveju – gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su savo asmens duomenimis ir gauti Reglamento 15 straipsnio 1 dalies a – h punktuose ir 2 dalyje nurodytą informaciją, be kita ko, apie: duomenų tvarkymo tikslus; tvarkomų asmens duomenų kategorijas ir kt. Pabrėžtina, kad Reglamento 15 straipsnis suteikia teisę susipažinti su savo, tačiau ne trečiųjų asmenų asmens duomenimis.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

9. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo:

12 straipsnio „Seimo kontrolierių tiriami skundai“ 1 dalis – „Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

10. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo:

10 straipsnio „Registro duomenų, Registrui pateiktų dokumentų kopijų ir Registro informacijos teikimas“:

„1. Registro duomenys, Registrui pateiktų dokumentų kopijos, informacija apie Registro objektus ir su šiais Registro objektais susijusių asmenų duomenys teikiami šiame įstatyme nustatytais sąlygomis ir Registro nuostatuose nustatyta tvarka.

2. Registre tvarkomi asmens duomenys, Registrui pateiktų dokumentų kopijos ir Registro informacija teikiami vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos

reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

[...]

4. Visi aktualūs Registro duomenys ir Registro informacija apie asmeniui priklausančius Registro objektus (visą nekilnojamąjį turtą, daiktines teises į jį ir juridinius faktus), įregistruotus Registre, ir su šiais objektais susijusių asmenų duomenys teikiami tik:

1) nekilnojamojo daikto savininkams;

[...]

6) savivaldybėms – savivaldybių funkcijoms atlikti;

[...].“

11. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo:

1 straipsnio „Įstatymo paskirtis ir taikymas“ 1 dalis – „Šio įstatymo paskirtis – saugoti žmogaus pagrindines teises ir laisves, visų pirma žmogaus teisę į asmens duomenų apsaugą, ir užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį.“

7 straipsnio „Reglamento (ES) 2016/679 ir šio įstatymo taikymo priežiūra“ 1 dalis – „Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija stebi, kaip taikomas Reglamentas (ES) 2016/679 ir šis įstatymas, ir užtikrina, kad šie teisės aktai būtų taikomi [...].“

12. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 30-157/24 patvirtintų *Vilniaus miesto savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių*:

72 punktas – „Asmens duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka [...].“

75 punktas – „Siekiant įgyvendinti BDAR 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą duomenų valdytojo atskaitomybės principą, duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik tada, kai duomenų gavėjas teiktame prašyme nurodo aplinkybes, pagrindžiančias, kad duomenų tvarkymas (teikimas) atitinka BDAR 5 straipsnyje įtvirtintus principus ir yra pagrįstas bent viena BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisėto duomenų tvarkymo sąlyga. Prašyme privaloma nurodyti bent:

75.1. duomenų gavimo konkretų ir aiškiai apibrėžtą tikslą;

75.2. duomenų tvarkymo (gavimo) teisinį pagrindą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos arba Europos Sąjungos teisės aktuose, konkrečią jų nuostatą, suteikiančią teisę duomenų gavėjui gauti asmens duomenis, ir teisėto tvarkymo sąlygą, įtvirtintą BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje (kai prašoma specialių kategorijų asmens duomenų), kurią atitinka nurodytas tvarkymo (gavimo) teisinis pagrindas;

75.3. duomenų tvarkymo (teikimo) teisinį pagrindą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos arba Europos Sąjungos teisės aktuose, konkrečią jų nuostatą, suteikiančią teisę Administracijai pateikti duomenis duomenų gavėjui, ir teisėto tvarkymo sąlygą BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje (kai prašoma specialių kategorijų asmens duomenis), kurią atitinka nurodytas tvarkymo (teikimo) teisinis pagrindas;

75.4. konkrečią prašomų duomenų apimtį, t. y. kokių konkrečių duomenų prašoma: vardo, pavardės, paskirtos išmokos dydžio ir pan. Prašymai pateikti visą turimą informaciją apie asmenį nelaikytini konkrečiais;

75.5. kai įgyvendinant Taisyklių 75.2 ir 75.3 papunkčių sąlygas nurodoma, kad duomenis pateikti prašoma vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais, prašyme turi būti išsamiai pagrįsta, kodėl šių asmenų interesai yra viršesni už duomenų subjekto teises ir laisves arba kodėl toks duomenų tvarkymas yra būtinas viešajam interesui ir valdžios funkcijoms įgyvendinti;

75.6. kai įgyvendinant Taisyklių 75.2 ir 75.3 papunkčių sąlygas nurodoma, kad duomenis pateikti prašoma vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais, duomenų gavėjas privalo įgyvendinti duomenų subjekto, kurio duomenis prašo pateikti, teisę nesutikti su duomenų

tvarkymu (teikimu) ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus.“

76 *punktas* – „Administracijos darbuotojas, nagrinėjantis gautą prašymą pateikti asmens duomenis, privalo:

76.1. patikrinti, ar prašymas yra pasirašytas ir nustatyta duomenų gavėjo tapatybė;

76.2. patikrinti, kad prašyme nurodytas asmens duomenų naudojimo tikslas yra konkretus ir aiškiai apibrėžtas (nurodymas, kad duomenys reikalingi nagrinėjant bylą ar teikiant ieškinį, paprastai nelaikomas konkrečiu tikslu);

76.3. patikrinti, ar duomenų gavėjas pagrįstai remiasi prašyme nurodytu gavimo ir teikimo teisiniu pagrindu bei teisėta duomenų teikimo ir gavimo sąlyga, įtvirtinta BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje;

76.4. kai duomenis pateikti prašoma remiantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais, įvertinti, ar gavėjo interesai tikrai yra svarbesni už duomenų subjekto teises ir laisves;

76.5. įvertinti, ar prašomų pateikti duomenų apimtis nėra per didelė nurodytam tikslui pasiekti;

76.6. kai duomenis teikti prašoma vadovaujantis BDAR 6 straipsnio 1 dalies e arba f punktais, prašymą nagrinėjantis Administracijos darbuotojas, konsultuodamasis su Duomenų apsaugos skyriumi, privalo atlikti interesų pusiausvyros testą, kad patikrintų, ar prašyme pateiktos aplinkybės, kuriomis grindžiamas duomenų tvarkymas, tikrai yra viršesnės už duomenų subjekto teises ir laisves arba būtinos viešajam interesui arba valdžios funkcijoms įgyvendinti.“

13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. 379 patvirtintų *Nekilnojamojo turto registro nuostatų*:

8 *punktas* – „Registro tvarkytoja ir Registre tvarkomų asmens duomenų tvarkytoja yra valstybės įmonė Registrų centras [...]“.

Tyrimo išvados

14. Esminis Skunde keliamas klausimas – Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai, nesuteikiant informacijos, kokių teisiniu pagrindu ir tikslu buvo domėtasi Pareiškėjui priklausančiu nekilnojamuoju turtu (pažymos 2 punktą). Seimo kontrolierės prašoma ištirti, ar renkant informaciją apie Pareiškėją ir kitus bendraturčius „nebuvo pažeisti teisės aktų, reglamentuojančių asmens ir registro duomenų apsaugą reikalavimai bei Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas“, ar „tokiais savo atsainiais atsakymais Administracija nepažeidė Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 6 str.“ ir „įpareigoti Administraciją pateikti tinkamą atsakymą vienam iš bendrasavininkų, [...] nurodant kokioms funkcijoms atlikti Administracija domėjosi apie turtą esantį Vilniaus rajono savivaldybėje [...] ir dėl kurio bendrasavininko buvo atlikta duomenų peržiūra“ (pažymos 3 punktą).

15. Pažymėtina, kad Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje (pažymos 9 punktą). Seimo kontrolieriai, vykdydami įstatymu suteiktus įgaliojimus, neatlieka ir negali perimti atitinkamam subjektui, institucijai priskirtų funkcijų vykdymo ir išspręsti klausimo, kurį pagal kompetenciją priklauso nagrinėti atitinkamam subjektui ar institucijai, o šiuo konkrečiu atveju, dėl Skunde keliamo klausimo dėl galimai padarytų pažeidimų tvarkant Pareiškėjo ir kitų bendraturčių asmens duomenis – VDAI. Šiai institucijai yra pavesta tikrinti asmens duomenų tvarkymo teisėtumą ir priimti sprendimus dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų (pažymos 11 punktą), todėl Savivaldybės administracijos veiklą, tvarkant Pareiškėjo asmens duomenis, Pareiškėjas (jo Atstovė) turi teisę skųsti VDAI. Apie tai Atstovė (Pareiškėjas) buvo informuoti ne kartą – Seimo kontrolieriaus 2024 m. sausio 26 d. pažymoje Nr. 4D-2024/2-47, 2024 m. kovo 5 d. pažymoje Nr. 4D-2024/2-189, taip pat 2024 m. gegužės 28 d. rašte Nr. 4D-2024/2-497/3D-1053 (pažymos 5 punktą).

16. Vertinant Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus, nesuteikiant informacijos, kokių teisiniu pagrindu ir tikslu buvo domėtasi Pareiškėjui priklausančiu nekilnojamuoju turtu, pastebėtina, kad Atstovė ne kartą kreipėsi į Savivaldybės administraciją dėl šios informacijos suteikimo. Savivaldybės administracija, atsakydama į šiuos kreipimusis, nurodydavo Atstovei, kad institucija tvarkė ne Pareiškėjo (taip pat ir ne Y (gim. 1942 m.), ir ne X (gim. 1978 m.)), o šio nekilnojamojo turto objekto bendraturčio duomenis.

Itin svarbu šioje situacijoje yra tai, kad Skunde teigiama, jog nekilnojamojo turto, esančio Vilniaus r. sav., [...] 21, kurio registro Nr.: <...>, bendraturčiai yra trys asmenys: Pareiškėjas, Y (gim. 1942 m.) ir X (gim. 1978 m.). Tačiau tyrimo metu nustatyta (pažymos 6 punktas), kad nekilnojamojo turto registre įregistruotas turtas, kurio registro Nr. <...>, esantis adresu Vilniaus r. sav., [...] 21, turi ne vieną pastatą, kurių savininkai yra arba Pareiškėjas su X (gim. 1978 m.) arba kiti bendraturčiai, kurių duomenų dėl asmens duomenų apsaugos šioje pažymoje atskleisti negalima. Taip pat svarbu tai, kad Y (gim. 1942 m.), skirtingai nei nurodoma Skunde, nėra nė vieno pastato nekilnojamojo turto registre įregistruoto turto, kurio registro Nr. <...>, esančios adresu Vilniaus r. sav., [...] 21, savininkė ar bendraturtė.

Taigi dar kartą pabrėžtina, ką taip pat patvirtino ir Savivaldybės administracija (pažymos 7.1 papunktis), kad valstybės įmonės Registro centro duomenimis, nekilnojamasis turtas, esantis Vilniaus r. sav., [...] 21, kurio registro Nr.: <...>, turi daugiau bendraturčių, negu Pareiškėjas, Y (gim. 1942 m.) ir X (gim. 1978 m.) mano. Atsižvelgiant į tai, kad VĮ Registrų centras yra Registro tvarkytojas ir Registre tvarkomų asmens duomenų tvarkytojas (pažymos 13 punktas), šiuo atveju Pareiškėjas gali kreiptis į VĮ Registrų centrą ir teisės aktų nustatyta tvarka bei sąlygomis (pažymos 10 punktas) prašyti pateikti oficialią informaciją apie nekilnojamojo turto, esančio Vilniaus r. sav., [...] 21, kurio registro Nr.: <...>, bendraturčius.

Atsakant į Skunde keliamą klausimą, kokioms funkcijoms atlikti Savivaldybės administracija domėjosi apie Pareiškėjui nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą, pažymėtina, kad Savivaldybės administracija tyrimo metu Seimo kontrolieri pateikė šią informaciją, tačiau atsižvelgiant į tai, jog buvo tvarkomi jautrūs asmens duomenys, ši informacija šioje pažymoje neatskleidžiama.

17. Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių nuostatomis (pažymos 12 punktas), asmens duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka, kad tie duomenys trečiosioms šalims gali būti teikiami tik tada, kai duomenų gavėjas teiktame prašyme nurodo aplinkybes, pagrindžiančias, kad duomenų tvarkymas (teikimas) atitinka BDAR 5 straipsnyje įtvirtintus principus ir yra pagrįstas bent viena BDAR 6 straipsnio 1 dalyje arba 9 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta teisėto duomenų tvarkymo sąlyga, pavyzdžiui, privaloma nurodyti duomenų gavimo konkretų ir aiškiai apibrėžtą tikslą, duomenų tvarkymo (gavimo) teisinį pagrindą, konkrečią prašomų duomenų apimtį ir kita.

Kaip nustatyta tyrimo metu, Savivaldybės administracija apie šią tvarką ir sąlygas yra informavusi Atstovę (pažymos 4.3 papunktis), kartu nurodydama, kad „nesant nustatyta tvarka pateikto prašymo, asmens duomenys apie trečiuosius asmenis (šiuo atveju – bendrasavininką ir jo duomenų tvarkymo tikslą bei teisinį pagrindą) negali būti atskleisti“. Seimo kontrolierė neturi duomenų (tokios informacijos nėra ir Skunde), kad Pareiškėjas ar jo Atstovė būtų Savivaldybės administracijai pateikę prašymą, atitinkantį Vilniaus miesto savivaldybės administracijos asmens duomenų tvarkymo taisyklių 72 punkto reikalavimus. Priešingai, Savivaldybės administracija Seimo kontrolierę informavo, kad „nei vienas iš Pareiškėjų neteikė prašymo, atitinkančio teisės aktų (BDAR ir kt.) reikalavimus“.

VDAI tyrimo metu taip pat pateikė savo išvadą (nuomonę) (pažymos 8 punktas), kad nors BDAR nedraudžia teikti asmens duomenų, tačiau nustato bendrąsias asmens duomenų tvarkymo (įskaitant teikimo) taisykles, t. y. asmens duomenys gali būti tvarkomi (teikiami) tik laikantis su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, įtvirtintų BDAR 5 straipsnyje, ir kai toks asmens

duomenų tvarkymas gali būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, numatyta BDAR 6 straipsnyje. Tuo atveju, jei nėra nė vienos iš BDAR nurodytos teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygos ir teisėto asmens duomenų tvarkymo tikslo, asmens duomenys negali būti tvarkomi (šiuo atveju, teikiami). VDAI taip pat nurodė, kad vertinant asmens duomenų teikimo kitam asmeniui (trečiajai šaliai) teisėtumą, svarbu akcentuoti tikslo apribojimo, duomenų kiekio mažinimo ir konfidencialumo principus. Tai reiškia, kad „duomenų valdytojas (šiuo atveju – Savivaldybė) gali perduoti (teikti) asmens duomenis kitam asmeniui tik esant visoms šioms sąlygoms: pirma, asmens duomenys teikiami teisėtu tikslu ir esant bent vienai teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygai, antra, duomenų teikėjas (prašymą pateikti asmens duomenis gavęs subjektas) turi teisę asmens duomenis teikti, o prašymą pateikęs subjektas turi teisę juos gauti ir tvarkyti tuo tikslu; trečia, yra aiškiai apibrėžta prašomų asmens duomenų apimtis, kuri yra proporcinga ir būtina konkrečiam tikslui pasiekti“. Asmens duomenų teikimo teisėtumą vertina pats duomenų valdytojas (šiuo atveju – Savivaldybė), atsižvelgdamas į tai, ar asmens duomenų teikimas (atskleidimas) atitinka nurodytus kriterijus. Svarbu ir tai, kad, VDAI nuomone, „nekilnojamojo turto savininkas (šiuo atveju – bendrasavininkis), kreipdamasis į Nekilnojamojo turto registro [...] tvarkytoją (valstybės įmonę „Registrų centras“) galėtų gauti informaciją apie kitus to paties nekilnojamojo turto bendrasavininkius. Kita vertus, vien tas faktas, kad žmogus yra bendraturtis, nereiškia, kad bendraturtis gali gauti informaciją apie kitą bendraturtį kreipdamasis į kitas institucijas. Tokie prašymai galėtų būti tenkinami tik tuo atveju, jei jie atitiktų aukščiau aptartus asmens duomenų teikimo kriterijus“.

18. Atsižvelgus į tyrimo metu nustatytas aplinkybes, Savivaldybės administracijos ir VDAI pateiktus paaiškinimus bei pridėtus dokumentus, į teisinį reglamentavimą, cituojamą šioje pažymoje, ir apibendrinus tai, kas pirmiau išdėstyta tyrimo išvadose, konstatuotina, kad Savivaldybės administracija, teikdama atsakymus Atstovei (Pareiškėjui), koku teisiniu pagrindu ir tikslu buvo domėtasi Pareiškėjui priklausančiu nekilnojamoju turto, veikė tinkamai.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

19. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia Skundą atmesti.

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė